

Anul 2023 a adus deja multe noutați fiscale și legislative. Ce implicații au și la ce ar trebui să fie atente companiile



Modificarea fiscală cu cel mai mare impact pentru companii dintre cele care au fost aduse Codului fiscal în acest an este majorarea cotei de impozit pe dividende, arată jumătate din respondenții unui sondaj realizat de PwC România în cadrul Conferinței Anuale de Taxe. Alte schimbări importante în 2023 vizează TVA, eliminarea unor scutiri și limitarea unor facilități pentru angajați, dar și legislație nouă care reglementează raporturile comerciale dintre companiile de produse agro-alimentare cu scopul de a reduce practicile anticoncurențiale sau reglementări stricte pentru controlul investițiilor străine directe realizate în România. Implicațiile acestor noi prevederi, inclusiv din perspectiva fiscală, au fost discutate în cadrul Conferinței anuale de taxe PwC România.

”Sunt câteva aspecte importante pentru anul 2023 și 2024: în primul rând cerințele ESG, procedurile pe care trebuie să le standardizăm, să le implementăm, să le monitorizăm, proceduri care sunt deja cunoscute sau care vor veni printr-o serie întreagă de directive pe care trebuie să le respectăm. Rolul departamentului financiar și fiscal va fi esențial în dezvoltarea acestor proceduri și a politicilor fiscale transparente. Când vorbim despre CbCR, criteriile de raportare și companiile raportoare rămân neschimbate, însă va crește transparența pentru că vor fi făcute publice aceste informații. Pilonul II OECD va impune realizarea unor analize pentru că sunt reguli diferite de calcul și nu este o comparabilitate directă cu impozitul pe profit. Faptul că avem o cota de impozitare de 16% versus cota minimă de 15% nu va însemna că trebuie să stăm liniștiți. Pe de altă parte, separat de aspecte fiscale, avem nevoie de investiții străine directe, dar dacă investitorii nu le vor notifica potrivit noii legislații, vor fi penalizați”, a declarat **Andreea Mitrița, Partener, PwC România.**

Noutați în domeniul TVA

Adina Vizoli, Director PwC România: România a optat pentru modificări de cote de TVA. Pe de o parte, vedem revenirea sectorului HORECA la cota de 9% de la 5% dar și introducerea cotei de 19% pentru băuturile cu conținut de zahăr, dând naștere unor multiple probleme de interpretare care trebuie adresate eficient. Înțelegem că o circulară este în pregătire pentru a aduce lamuriri precum: aplicarea cotei de TVA de 19% TVA pentru cafeaua servită, sau situațiile în care se aplică cota de 19%, respectiv 9% pentru sucuri.

În sectorul imobiliar rezidențial se modifică din nou condițiile de livrare a caselor cu cota de TVA redusă de 5%.

S-a revenit la reglementarea unui singur plafon, respectiv 600.000 lei și a fost reintrodusă condiția de achiziționare a unei singure locuințe cu cota de 5%. Este foarte important să fie urmărite măsurile tranzitorii pentru antecontractele încheiate înainte de 1 ianuarie 2023.

Mai recent, s-a introdus cota redusă de TVA, de 5%, pentru livrarile de panouri fotovoltaice destinate locuințelor personale și clădirilor utilizate de administrație, context în care pentru cei care realizează astfel de tranzacții este necesar să evalueze în ce condiții se poate aplica. Autoritățile fiscale pregătesc clarificări pentru aplicarea cotei reduse.

Flexibilizarea pieței muncii și implicațiile fiscale

Bogdan Cârpa-veche, Senior Manager, PwC România: Există două tendințe principale de flexibilizare a relațiilor contractuale care s-au dezvoltat cu precădere în timpul pandemiei: telemunca în România și din străinătate, precum și desfașurarea activităților în baza statutului de lucrător independent.

Conform studiului PayWell 2022, 18% dintre companii lucrează cu alte forme de contractare în afara de contract individual de muncă, majoritatea fiind PFA-uri, în unele cazuri chiar și SRL-uri sau variante mixte. Domeniile principale în care se observă această practică sunt IT și advertising. Vedem acest lucru și din evoluția numărului de înmatriculări ale persoanelor fizice la Registrul Comerțului, care a înregistrat o creștere anuală de aproximativ 10%.

În cazul celor care aleg să desfășoare activități pe cont propriu, legislația fiscală reglementează un regim fiscal distinct pentru veniturile din activități independente respectiv: obligația platitorului de venit de a determina natura venitului și eventualele obligații fiscale, luând în considerare criteriile de independență pentru persoane fizice și substanța economică în cazul societăților comerciale. Trebuie avută în vedere, totodată, practica recentă a autorităților fiscale de reîncadrare a activităților desfășurate de unele SRL-uri care nu aveau substanța economică.

În cazul celor care desfășoară activități la distanță din străinătate trebuie avute în vedere o serie de elemente precum locul și durata de desfășurare a activității sau rezidența fiscală a persoanei fizice, elemente ce pot atrage obligații fiscale pentru angajat și angajator din perspectiva impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale.

În ceea ce privește angajații, 2023 a adus noi beneficii neimpozabile, precum cazare, hrană și abonamente sportive, dar și introducerea plafonului neimpozabil de până la 33% din salariul de bază. În cazul celor care desfășoară activități independente au fost marite plafoanele anuale de venituri pentru care se datorează contribuții sociale.

Controlul investițiilor straine în România

Lucian Bozian, Avocat senior, D&B David și Baias: Investitorii străini vor putea implementa investiții directe în România doar după analizarea și aprobarea acestora de către organele competente (CEISD).

În aprilie 2022 a intrat în vigoare OUG 46/2022 care instituie o serie de măsuri de punere în aplicare a Regulamentului UE 452/2019 privind examinarea investițiilor straine directe în Uniunea Europeană. Recunoscând

pe de-o parte rolul esențial al investițiilor straine în UE în ceea ce privește contribuția lor la creșterea economică, legiuitorul european prevede faptul că securitatea și ordinea publică sunt aspecte esențiale, iar ca atare, investițiile straine trebuie verificate / evaluate înainte de a fi implementate, tocmai pentru a nu le afecta. Subiectul a devenit unul și mai important în contextul internațional actual de securitate.

Punerea în aplicare a investiției fără ca aceasta să fie fost notificată și autorizată poate fi sancționată cu amendă de până la 10% din cifra de afaceri totală mondială a investitorului, dreptul de a aplica astfel de sancțiuni aparținând Consiliului Concurenței, autoritate care asigură secretariatul CEISD și unde ar trebuie realizate notificările.

Intra în sfera de aplicare a acestui act normativ investițiile straine directe și investiții noi: fuziuni, achiziții, preluare de active, extinderi de capacități la o întreprindere existentă, demararea activității unei întreprinderi noi, diversificarea producției, operațiuni de tip greenfield etc. Nu ar trebui să se califice restructurările intra-grup, investițiile de portofoliu, participațiile minoritare fără control, externalizare.

Impactul legii UTP privind practicile comerciale neloiale în sectorul agricol și alimentar

Catalina Nacev, Avocat senior, D&B David și Baias: Legea UTP este în vigoare la acest moment doar pentru vânzarea de produse agro-alimentare în relația dintre furnizori și cumpărători între care există un dezechilibru al puterii de negociere raportat la cifra de afaceri. Procesul de implementare a fost dificil, impactul a fost atât la nivel de documentație, dar și din punct de vedere al strategiei și modelului de afaceri, precum și operațional.

Structura de remunerație, respectiv reduceri și servicii analizate anterior, reprezintă principalul punct de interes al Legii UTP. Am asistat la un exercițiu complex de reevaluare și revizuire în integralitate a politicii comerciale la nivelul furnizorilor vizati de Legea UTP, dar în special în cazul retailerilor de produse agro-alimentare.

Observăm că autoritatea cu rol în aplicare, respectiv Consiliul Concurenței, a început să culegă informații și se afla în proces de identificare a particularităților pieței. Rămâne de văzut care va fi interpretarea finală și abordarea autorităților în ceea ce privește modul de calcul al pragurilor reducerilor și serviciilor. Aplicarea acestora reprezintă în continuare o provocare din cauza anumitor prevederi care rămân în continuare relativ neclare.

Nu în ultimul rând, impactul Legii UTP va fi vizibil și în contextul viitoarelor inspecții fiscale, având în vedere că aceasta a determinat modificări la nivelul structurilor de remunerație, respectiv discounturi și servicii.